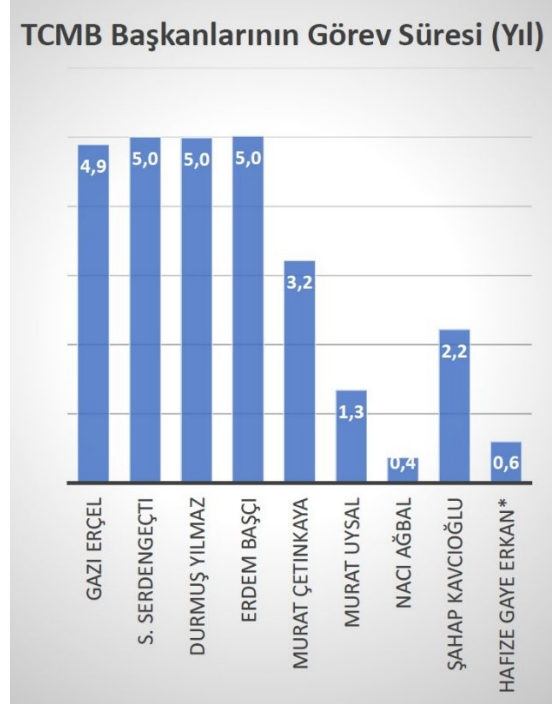
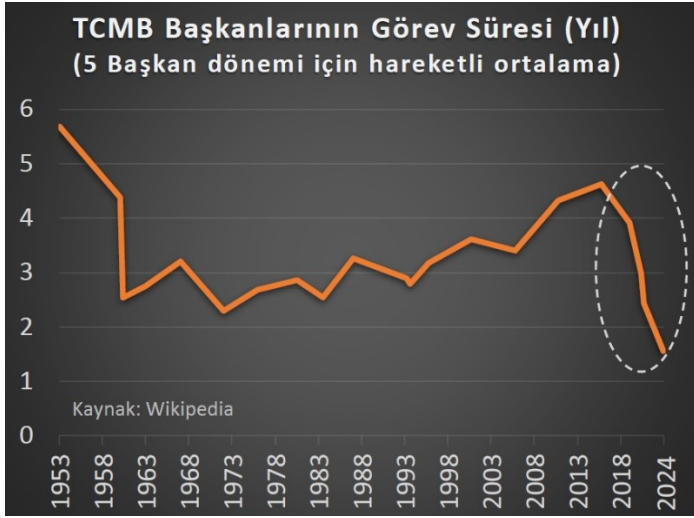

ENAG Tüketici Fiyat Endeksi (E-TÜFE) yıllık artışı yüzde 129 ve TÜİK Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık yüzde 65 oldu.

*****

Ekonomik istikrarsızlığın sebeplerinin başında Merkez Bankası başkanlarındaki istikrarsızlık geliyor:

*****

*****

Aşağıda bankaların personel ücret zam oranları var:

- Pek çok banka geçmiş yılda ara zamlar yaptılar en azından 6 ayda bir güncellediler hatta bazı bankalar çeyreklerde dahi maaş güncelliyor. Bu yıl 6 aylık güncelleme yapıp yapmayacakları belli değil. **Pek çok banka için bu artışlar 6 aylık artış.**
- Bu rakamlara ikramiye, çift maaş, temettü ve performans primleri dahil değil.

Banka Çalışanlarının Zam Oranları

Banka	Maaş Zammı
Burganbank	%50-70
Kuveyt Türk	%50-70
Şekerbank	%50-65
Albaraka Türk	55%
ICBC Turkey	55%
Akbank	50%
Aktifbank	50%
Denizbank	50%
Emlak Katılım	50%
Garanti Bankası	50%
TEB	50%
QNB Finansbank	%48-56
Vakıf Katılım	%48-52+ 1.500 TL seyyanen
Alternatifbank	%40-50
ING Bank	%40-49
Odeobank	%30-40
Anadolubank	%20-49
Halk Bankası	% 47 + 1.500 TL seyyanen
Ziraat Bankası	% 47 + 1.500 TL seyyanen
Ziraat Katılım	% 47 + 1.500 TL seyyanen
Fibabank	49%
Türkiye Finans	45%
Yapı Kredi	45%
Vakıfbank	38%
HSBC	%16,90 (İlk çeyrek için)

Prof. Dr. Şenol BABUŞCU

Banka Çalışanlarının Yemek Ücretleri ve Zam Oranları

Banka	Zam Oranı	Günlük Yemek Ücreti TL
Destek Yatırım Bankası	51%	310
QNB Finansbank	77%	300
Vakıf Katılım	66%	275
Türkiye Finans	64%	270
Ziraat Bankası	60%	266
Halk Bankası	60%	266
Akbank	24%	260
Alternatifbank	43%	252
Odeobank	25%	250
ICBC Turkey	50%	250
HSBC	17%	249
Burganbank	33%	240
ING Bank	44%	230
Aktifbank	41%	225
Anadolubank	12%	190

Prof. Dr. Şenol BABUŞCU

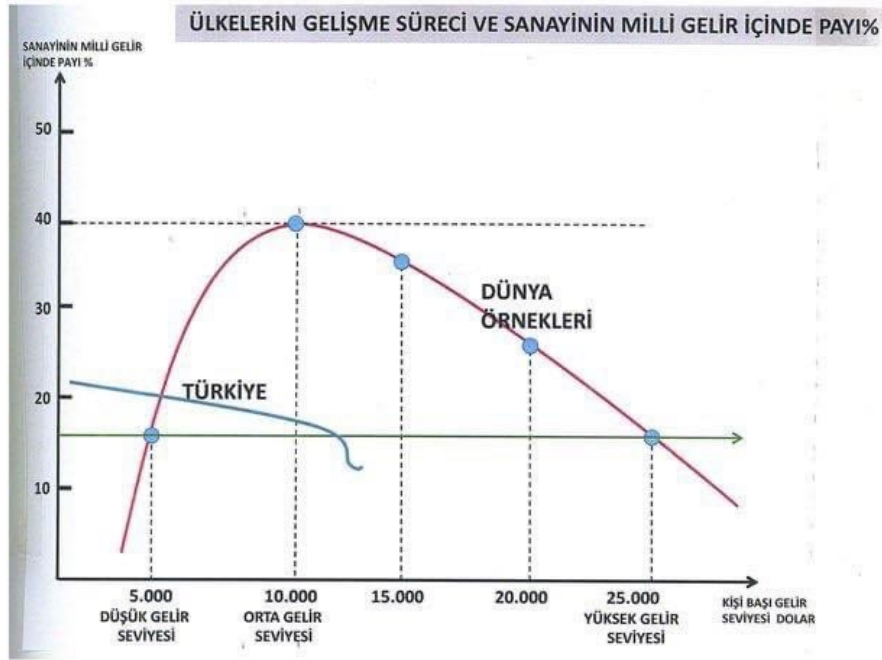
Sağdaki tabloda ise günlük yemek ücretleri var. Restoranlardaki aşırı fiyat artışları karşısında” şirketten aldığı harcırah ile yemek yiyemeyen personelden gelen yakınmalar” sebebiyle bu konu da gündemde üst sıralardadır.

*****

Adnan Dalgakıran: Kolayına kaçıp , bir kişiye iş bulma maliyetinin sanayiye göre 10 kat daha az maliyetli olan **hizmet ve inşaat sektörleri ile büyümeyi tercih etmenin bedelini ödeme zamanı.**

Yani önce sanayileşme (katma değerli) sonra diğer sektörlerin gelişmesi yolunu izlemedik.

Aşağıdaki grafikte gelişmiş ülkeler 10 bin \$ kişi başı milli gelir seviyesinde iken, sanayinin ekonomideki payı %40 imiş. Bizde ise bu oran yarısı kadar.

*****

Emre Alkin: Nobel Ödüllü Ekonomist ve İstatistikçiler olan Engle ve Granger'ın da isimleriyle anılan "Engle-Granger Metodu" ile test ettiğimiz döviz kuru-ihracat bağlantısı neticesinde şu sonuca ulaştık:

1. Döviz Kurlarının hızla yükselmesi ihracatın her zaman lehine bir sonuç vermiyor
2. Döviz Kurlarının sürekli düşük kalması ve gerilemesi kesin olarak ihracata negatif etki yapıyor

Döviz kurları 2018 yılından beri Merkez Bankası tarafından yönetilmeye çalışılıyor. Kur yükselmesin diye milyarlarca dolar satıldı, "doların yükselişi enflasyonun altında kalsın" diye beyhude bir uğraş verildi

İş Dünyasının Ekonomi Yönetimine verdiği peşin destek bu şekilde taksit taksit azalıyor desem yanlış olmaz. Ekonomi Yönetiminin kurları baskılayıp enflasyonu düşük tutma ve vatandaşları dövizden caydırma işi için Türkiye'nin üretim kabiliyetini gücendirmesi bana göre sonu hüsrarla bitecek ve değmeyecek bir iş. Umarım kısa zamanda serbest piyasa şartlarına geri döneriz.

*****

Mahfi EĞİLMEZ: Öngörülebilirlik, gelecekte ortaya çıkabilecek gelişmeleri tahmin edebilme yeteneğini ifade eder. Hukuk ve ekonomi başta olmak üzere yaşamın bütün alanlarında doğru kararlar almak için en önemli unsurdur. Öngörülebilirliğin olduğu bir ortamda insanlar gelecek planlarını rahatlıkla yapabilirler ve ona göre davranırlar. Bu ortamdaki davranışlar, telaş, korku, panik etkisi altında kalmaz.

Yüksek olan ve yükselme eğilimi içinde bulunan enflasyon ortamında kimse bir sonraki aşamada fiyatların nereye varacağını tahmin edemez hale gelir. Böyle bir ortamda üreticiler ve satıcılar mallarının fiyatlarını öngörülemez geleceği de kapsayacak şekilde enflasyonun üzerinde tutarak belirlerken (greedflasyon davranışı) tüketiciler de gelecekte fiyatların nereye varacağını öngöremedikleri için stoklama eğilimine göre hareket ederler (stoklama davranışı.) Her iki davranış da sonuçta enflasyonun daha da yükselmesini getirir. Bu aşamada kuyruğunu kovalayan kedi yavrusunda olduğu gibi bir kısır döngü içine girilir, enflasyon yükseldikçe greedflasyon ve stoklama davranışları artar, bunlar arttıkça da enflasyon yükselir.

Hukukun öngörülemez olduğu bir ortamda hiçbir şey belirli değildir. Böyle bir ortamda en iyiler daha iyi konumdaki ülkelere giderler. Ülke, önce üretim kaynaklarını sonra insan kaynaklarını kaybeder.

Bir ülkenin belirsizlik illetinden kurtulup öngörülebilir konuma geçebilmesi için iki şeye ihtiyacı vardır: Hukukun üstünlüğü ve bilimin yol göstericiliği.

*****

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) programı dahilinde yayımlanan 2024 Edelman Trust Barometer (ETB) 28 ülkeyi kapsayan ve yaklaşık 32.000 kişinin katıldığı ETB anketi; hükümet, iş dünyası, medya ve sivil toplum kuruluşları gibi kurumlara duyulan güvenini ölçüyor. Bu seneki teması "Bilim ve İnovasyon Odağında Güven"di.

Güven problemi: Ankete katılan iki kişiden biri, geleneksel liderlere ve düzenlemelere güven duymadığı için inovasyon süreçlerinin iyi yönetilmediğini ve güç kazanma amacıyla kullanıldığını düşünüyor.

- Katılımcılarının %53'üne göre bilime siyaset karışıyor; gelişen pazarlarda katılımcılarının %63'ü devletin bilim üzerinde çok fazla kontrol sahibi olduğunu düşünüyor.
- Katılımcılar yapay zeka teknolojileri hakkında kutuplaşmış durumda. Sektörlere olan güven, inovasyon süreçlerine olan güveni garantilemiyor. Katılımcılarının %76'sı teknolojiye güveniyor, ancak yapay zekaya güvenenlerin oranı %50.

İş dünyasının değişim için iş birlikleri kurması, bilim insanları ve uzman tavsiyelerine güven oluşturmak için daha fazla "açıklaması" ve endişeleri dinleyip sorulara cevap vermeyi ihmal etmemesi gerekiyor. İnsanlar artık inovasyonla ilgili bilim insanları kadar "meslekten olmayan kişilere" de güven duyuyor.

*****

Ümit Burnu'ndan 30 Kasım 2023'te günlük 50 kargo ve tanker gemisi geçerken, bu rakam 28 Ocak itibarıyla 85'e çıktı. Uzayan kargo mesafeleri; Çin'den yapılan ithalatı pahalılaştırıyor.

*****

Norveç Otomobil Federasyonu'nun -2 ila -10 derece arasında değişen soğuk hava şartlarında test ettiği tamamı ısı pompalı 23 elektrikli otomobil %12 ila %32 arasında menzil kaybetti. Çıkan sonuçlara göre kış şartlarında hiçbir otomobil İstanbul-Izmir-Ankara gibi mesafelerde ara şarj olmadan seyahati tamamlayamıyor.

*****

Talu Tekstil Mustafa Gültepe:

- Kapasite kullanımında yüzde 35 gerileme var.
- Hammadde ve işçilik başta olmak üzere maliyetlerimiz çok arttı, fiyat tutturamaz olduk.

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Ramazan Kaya:

- Yabancı müşteri bizi büyüttü. Kapasiteleri artırdık. Şimdi de kapasite fazlası oluştu. Üstelik tesisler entegre hale geldi. **Kapasite kullanımı tekstilde yüzde 40-50'lerde, hazır giyimde ise yüzde 60'larda seyrediyor.**
- Son 2-3 yılda tekstil sektörü 2 milyar dolarlık, hazır giyim sektörü de 1 milyar dolarlık yatırım yaptı. Hazır giyim-konfeksiyon ihracatı 2022'yi 21.2 milyar dolarla tamamlamıştı ancak 2023 yılında 19.6 milyar dolara indi. Bu yıl ihracatımızın 18-18.5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmesini bekliyoruz. Yani, bu yıl 2019'a dönmüş olacağız.
- Son 1.5 yıla kadar yabancı müşteri gelip alım yapıyordu. Artık bizim gidip satmamız gerekiyor.
- Adet peşinde değil, daha iyi birim fiyat, katma değer peşinde koşacağız. Birim fiyatlarımız 2022'de yüzde 10 artmıştı. 2023'te tekrar düştü. Eski yöntemlerle çözüm üretemeyiz. Üretime, pazarlamaya, hayata bakışımız değişecek.
- Son 15 ayda yeterince istihdam çıkışı yaşandı. Bundan sonra fazla istihdam kaybı beklemiyoruz. Hazır giyim ve tekstil sektöründe istihdam kaybının 200 bini aştığını belirtti:
- **Şu anda asgari ücretlinin brüt maliyeti 900-1000 dolar arasında. Çalışma ortamında "konfor alanları" oluşturuldu. Örneğin, personel başına yemek ve servis ücreti aylık ortalama 150 dolar düzeyinde. Personel başına kreş maliyeti aylık 2 bin 500 lira.**
- TYH Tekstil şirketimizde Sivas'ta yatırımı dondurduk, 1.5 fabrika kapattık.

*****

Türkiye'de aşırı hava olaylarının sayısı 2023'te 2022'ye kıyasla %43 arttı.

*****

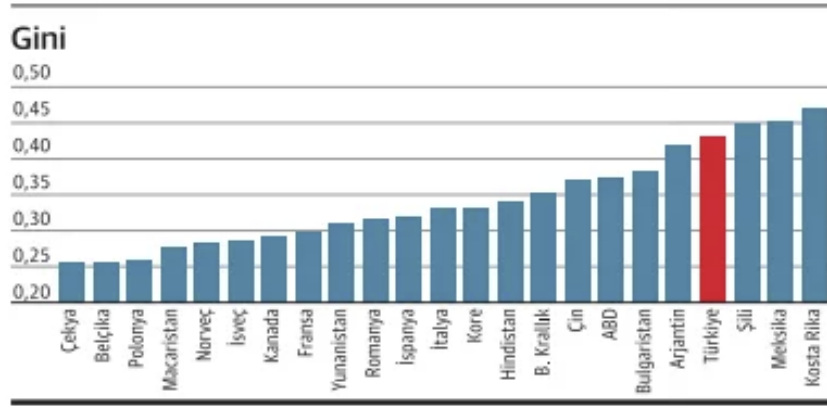
Geçtiğimiz yıllarda TL kredilerin bol ve ucuz olması ile azalmakta olan "Türkiye'de finans dışı kesimin yani normal şirket ve fabrikaların **döviz borçları**" doğal olarak tekrar artışa geçti.

*****

Türkiye'nin risk primi Ocak 2024'e kadar düşme eğiliminde iken; düşüş eğilimi durdu ve **risk primi tekrar artışa geçti**. Risk primi yurtdışından yapılan borçlanmaların maliyetine eklendiği için önce bankaların fonlama maliyetlerini daha sonra Türkiye'deki genel yabancı para kredi faiz oranlarını artırıyor.

*****

Gini katsayısı ile ölçülen gelir dağılımındaki eşitsizlikte Şili, Meksika ve Kosta Rika ile yarışıyoruz:

*****

Sektörler itibariyle son 10 yılda ihracatın değişimi raporuna göre; Makinalar % 95 ve aksamaları % 124 oranında ihracatlarını artırdı:

Sektörler	2013 (Bin \$)	2023 (Bin \$)	Değ. (%)	2013 payı %	2023 payı %	Pay değ. %
Haberleşme, ses kaydetme araçları	2.146.178	1.582.901	-26,2	1,3	0,6	-53,4
Tütün ve tütün mamülleri	1.064.952	932.827	-12,4	0,7	0,4	-44,7
Hayvansal ve bitkisel gübreler, tuz, kükürt, topak vs.	2.023.702	1.906.184	-5,8	1,3	0,7	-40,5
Demir ve çelik	11.418.729	11.000.487	-3,7	7,1	4,3	-39,2
Tekstil ürünleri (iplik, kumaş, yer kaplamaları, hazır eşya)	12.311.314	13.269.056	7,8	7,6	5,2	-32,0
Giyim eşyası ve bunların aksesuarları	15.871.805	18.735.565	18,0	9,8	7,3	-25,5
Metal cevheri, döküntüleri, hurdaları	2.090.816	2.582.299	23,5	1,3	1,0	-22,0
Prefabrik yapı; su tesisatı, ısıtma ve aydınlatma chz.	1.663.231	2.056.287	23,6	1,0	0,8	-21,9
Altın, parasal olmayan (altın madeni hariç)	3.348.467	4.329.655	29,3	2,1	1,7	-18,4
İlk şekilde olmayan plastikler	2.806.910	3.980.916	41,8	1,7	1,6	-10,5
Kauçuk ve kauçuktan eşya	2.467.864	3.609.309	46,3	1,5	1,4	-7,7
Meyva ve sebzeler	7.402.211	11.013.254	48,8	4,6	4,3	-6,1
Elektrik makinaları, cihazları ve aletleri, vb.aksam, parçaları	10.574.584	15.796.047	49,4	6,5	6,2	-5,7
Taş, alçı, çimento, amiyant, cam, seramikten eşya	3.933.425	6.131.809	55,9	2,4	2,4	-1,6
TOPLAM	161.480.915	255.777.398	58,4	100,0	100,0	0,0
Petrol, petrolden elde edilen ürün	9.466.953	15.614.050	64,9	5,9	6,1	4,1
Diğer taşıt araçları	2.090.912	3.512.334	68,0	1,3	1,4	6,1
Güç üreten makineler ve araçlar	3.257.647	5.531.211	69,8	2,0	2,2	7,2
Uçucu yağlar, parfüm, kozmetik, tuvalet müstahzarları	1.717.020	2.960.548	72,4	1,1	1,2	8,9
Motorlu kara taşıtları	17.123.887	29.765.788	73,8	10,6	11,6	9,7
Başka yerde belirtilmeyen madenden mamul eşya	6.437.655	11.211.907	74,2	4,0	4,4	10,0
Kağıt, karton ve kağıt hamurundan eşya	1.878.862	3.429.790	82,5	1,2	1,3	15,2
Belirli sanayiler için özel makinalar	2.934.448	5.719.359	94,9	1,8	2,2	23,0
Mobilya; yatak takımı, yatak payandaları ve yastıklar	2.258.048	4.447.716	97,0	1,4	1,7	24,4
Hububat, hububat ürünleri	2.862.028	6.033.679	110,8	1,8	2,4	33,1
Tıp ve eczacılık ürünleri	1.046.612	2.249.371	114,9	0,6	0,9	35,7
Başka yerde belirtilmeyen çeşitli mamul eşyalar	6.229.015	13.478.419	116,4	3,9	5,3	36,6
Diğer genel endüstri makina/cihazlarının aksamaları	4.554.752	10.193.199	123,8	2,8	4,0	41,3
Demir ihtiva etmeyen madenler	2.547.049	6.677.166	162,2	1,6	2,6	65,5
Özel işlemler ve mallar, sınıflandırılmamış mallar	2.117.550	5.576.695	163,4	1,3	2,2	66,3
İlk şekilde plastikler	1.066.093	3.182.576	198,5	0,7	1,2	88,5

(*) 2013 itibariyle ihracatçı milyar dolar üstü olan sektörler itibariyle

*****

Moda ve Hazır Giyim Federasyonu toplantısı sonuç bildirisi

►İşyerlerinde, işveren ile çalışan arasındaki ilişkilerin dengelerini bozan belirsizliklerle mücadele etmeliyiz. İşyeri ve konut kiralardaki aşırı hareketliliğin bireyler ve iş yaşamında yarattığı gerilimleri, belirsizlikleri ve çaresizliğe dönüştürmemek için yoğun çaba göstermeliyiz.

►Plan ve bütçe yapmayı zorlaştıran belirsizlik ve öngörebilmenin zorluğu nedeniyle iş insanlarında hızla artan “çaresizlik” duygusunun yaratacağı panik ve gelişme yatırımlarını caydırıcı etkilerini toplumsal bir sorun olarak yönetmeliyiz,

► Özellikle hazır giyim alanında Asya ülkeleri ile yüzde 30'u aşan fiyat farkının etkilerini, e-ticaretin ve e-platformlardaki alışverişin ülkemizdeki üretim sektörlerini nasıl etkilediğini günlük izleyerek anında önlem alınmasının mekanizmalarını oluşturmalıyız.

► İşyerlerinin "kârdan fedâkarlık sınırının" aşıldığı bir aşamaya gelindiğini; kitle halinde tasfiyelerin önlenmesini bir toplumsal sorun olarak ele almalıyız.